

ŚWIERSZCZ MIESIĘCZNIK

RÓŻAŃSKI

Nr 3-4/2003

cena 1 zł

ISSN 1640-1573
dkrozan@poczta.onet.pl

„Lichy to patriotyzm narodu, który by tylko pochwały znosił...” - Kazimierz Wyka Dlatego też „róbmy swoje (...) może to coś da? Kto wie? ”

Relacje

burmistrz - rada miejska

Konsekwencją jednoosobowej odpowiedzialności burmistrza w sferze publicznoprawnej jest rozciągnięcie tej zasady na sferę stosunków cywilnoprawnych.

Zgodnie z art. 11a ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, organami naszej gminy jest rada gminy oraz burmistrz. Przy czym rada jest organem stanowiącym i kontrolnym, a burmistrz organem wykonawczym. Po niedawnych wyborach samorządowych, szczególnie ciekawe jest ustalenie wzajemnych zależności między tymi dwoma organami.

cd.na str. 4

CZY UNIA EUROPEJSKA "PUŚCI Z TORBAMI" POLSKIEGO ROLNIKA ?

Czy Unia Europejska "puści z torbami" polskiego rolnika? Takie pytanie padło na jednym z zebrań sołtysów w Gminie Różan. Jak widać nasi rolnicy żywo zainteresowani są wejściem do Unii, lecz też nie kryją swoich obaw związanych z pozycją rolnika na polskim rynku po 2004 r. Czy ich obawy są słuszne? Trudno dać jednoznaczną odpowiedź na to pytanie. Wiadomo jednak, jakiej pomocy finansowej może się spodziewać polski rolnik po integracji z UE. W ostatnim czasie Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi przyjęło projekt Planu Rozwoju Obszarów Wiejskich dla Polski. Plan będzie realizowany na terenie całego kraju w latach 2004-2006. Obejmuje on następujące programy:

- **program rent strukturalnych** - dotyczy rolników, którzy ukończyli 55 lat i posiadają gospodarstwo o powierzchni co najmniej 3 ha użytków rolnych i przeznaczają je na powiększenie innych gospodarstw na potrzeby nauki i doświadczalnictwa, na cele pozarolnicze, do zagospodarowania przez Agencję Własności Rolnej lub do zalesienia przez Lasy Państwowe. Wysokość renty będzie ustalana w oparciu o kwotę najniższej emerytury i wyniesie, co najmniej 210% tej kwoty. Tak więc dzisiaj, przy najniższej emeryturze w wys. 532,91 zł - rolnik powinien otrzymać ok. 1120 zł. Świadczenie to wypłacane będzie nie dłużej niż przez 10 lat. Wniosek o rentę rolnik musi złożyć, zanim osiągnie wiek emerytalny (min. 55-65 lat, kobiety 55-60 lat).
- **wsparcie dla gospodarstw niskotowarowych** (czyli takich, w których dochód roczny z produkcji rolniczej wynosi od 4000 zł do 40000 zł). Pomoc finansowa dotyczy następujących przedsięwzięć:
  - zakupu lub dzierżawy dodatkowych gruntów,
  - modernizacji lub budowy pomieszczeń gospodarczych,
  - zakupu maszyn i urządzeń,
  - zakupu stada podstawowego, podjęcia lub rozszerzenia działalności z zakresu agroturystyki, rękodzieła, rzemiosła, usług, itp. Pomoc finansowa wyniesie 1250 euro na gospodarstwo i będzie wypłacana przez 3 kolejne lata.

cd. na str. 7

CZERWONY KAPTUREK

" Snuj się, snuj, bajeczko!...Takimi słowami 23 stycznia rozpoczęło się przedstawienie przedszkolaków w Publicznym Przedszkolu w Różanie.

Mali artyści dali pokaz swoich umiejętności przed publicznością, która licznie przybyła na choinkę noworoczną. Szczególne zainteresowanie wywołało przedstawienie wśród najmłodszej publiczności (trzy- i czterolatków). Tytułową rolę, czyli Czerwonego Kapturka, grała Ola Budelewska. W inscenizacji brało udział wiele dzieci, a oto ich role: babcia - Justynka Rybacka, wiewiórka - Edyta Bury, kotek - Justynka Józwiak,

muchomor - Ania Świerżewska, narrator - Kinga Małkowska, narrator - Marzenka Opacka, mama - Agnieszka Wysocka, wilk - Przemek Szymański, piesek - Karolinka Jankowska, gajowy - Ernest Kot; Łukasz

Osowiecki, gil - Eliza Małecka, "las- choinki" - Kamilek Glinka, Krzysztof Głazewski, Adrian Łuczyński, Czarek Milewski, Patryk Mróz, Dawid Owczarek, Karolinka Piegza, Mateusz Rupiński, Sebastian Szymaniak, Marcin Świercz, Paweł Załęski, Inga Ziemińska, Natalia Błońska, Sandra Głazewska, Sebastian Głazewski, Michał Głazewski, Rafał Jankowski, Kinga Kalwara, Łukasz Kossakowski, Sylwia Piotrkowska, Adam Ponikiewski, Izabela Smolińska, Natalia Świdowska, Marysia Kruszewska.

Przedstawienie zostało przygotowane przez wychowawczynie :

Hannę Karczmańską, Jadwigę Żbikowską, Annę Mrozek i Dorotę Więch. Również rodzice pomagali uświetnieniu największego wydarzenia w przedszkolu, np. Barbara Jankowska uszyła stroje dla

"zwierząt leśnych". Był wielki bal, który prowadził rodzic - dyrektor GOUK Janusz Chojnowski. Bawili się wszyscy; dzieci, rodzice, wychowawcy, ksiądz i św. Mikołaj. Przedszkolacy mieli szczęście, bo i w tym roku Mikołaj przyniósł mnóstwo prezentów. Za moc wrażeń bardzo dziękujemy wszystkim artystom i ich wychowawcom.

Jolanta Kruszewska

**Dyżury radnych w Urzędzie Gminy
pokój nr 36 II piętro
w godzinach 10 - 12.**

1. Trojanowski Jan	- 11 kwietnia
2. Reszko Paweł	- 18 kwietnia
3. Skierkowski Janusz	- 25 kwietnia
4. Józwik Marek	- 9 maja
5. Peplowska Danuta	- 16 maja
6. Peplowski Jerzy	- 23 maja
7. Kanclerz Sławomir	- 30 maja
8. Łebkowska Elżbieta	- 6 czerwca
9. Brym Tadeusz	- 13 czerwca
10. Kaczmarczyk Juliusz	- 20 czerwca

W dniu 9 marca 2003 roku w Domu Kultury w Różanie odbył się wieczór estradowy z udziałem Ewy Kuklińskiej i Filipa Borowskiego. Głównym organizatorem imprezy był Gminny Ośrodek Upowszechniania Kultury w Różanie. W trakcie wieczoru odbyła się aukcja obrazów, gadżetów sportowych itp. darowanych przez uczniów Publicznej Szkoły Podstawowej, Publicznego Gimnazjum i klubu sportowego "Victoria" której celem było zebranie funduszy na leczenie chorych uczniów: Kamila Błońskiego i Daniela Rawy. Zebrane podczas aukcji pieniądze zostały przekazane rodzicom obu chłopców.

OGŁOSZENIE

**Komisji Ochrony Radiologicznej
Rady Gminy w Różanie**

Komisja Ochrony Radiologicznej w Różanie wraz z Zakładem Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych w Otwocku-Świerku organizuje dni otwarte, mające na celu poszerzenie wiedzy społeczności Gminy Różan na temat działalności Krajowego Składowiska Odpadów Promieniotwórczych. Osoby chętne (jedeny warunek - ukończone 14 lat) do wzięcia udziału w tym przedsięwzięciu, proszone są o zgłaszanie się w Urzędzie Gminy do Pani Danuty Hołozubiec - pok. nr 36; tel. (029) 7679048. Spotkanie na terenie KSOP Różan planowane jest na przełomie maja i czerwca br.

Przewodniczący
Komisji Ochrony Radiologicznej
Cezary Łodygowski

W Różanie radni przeznaczyli 10 tys. zł na dodatkowe patrole piesze policji w mieście, szczególnie w piątki, soboty i niedziele. Jak się dowiedzieliśmy, w mieście nie ma już rewiru dzielnicowych, lecz utworzony został Posterunek Policji. W chwili obecnej pracuje tam 9 policjantów. (red.)

Była sobie idea...

Raj utracony

Wraz z nastaniem nowej kadencji, wraz z przyjęciem budżetu gminy Różan na 2003 r. oraz przedwyborczymi zapowiedziami, rozgorzała dyskusja nad sensem utrzymywania, dotowania i przekształcania jednostek, dla których organem założycielskim jest Rada Miejska w Różanie. Istniejące w gminie Różan status quo polegające na finansowaniu kompletnie niewydolnych i absolutnie zbędnych instytucji wytworzyło wśród mieszkańców swoiste przeświadczenie o konieczności ich funkcjonowania.

Biorąc pod uwagę stan finansów publicznych, komercjalizację rynku usług komunalnych, kosmiczne zaniedbania inwestycyjne i ludzkie w zakresie oświaty oraz możliwości rozwojowe gminy łatwo zauważyć, co wymaga najpilniejszych zmian.

Pierwszy krok do normalizacji i oszczędności to faktyczna likwidacja Zespołu Obsługi Ekonomiczno Administracyjnego Szkół i Przedszkola. Przypomnijmy. Zanim na stanowisko Dyrektora ZOEASiP-u został powołany Pan Jan Józwik, koszt utrzymania tej jednostki zamykał się w kwocie kilkudziesięciu tysięcy złotych i stanowił znikomą część budżetu oświaty. Chociaż teoretycznie utrzymywana ze środków przekazywanych w ramach subwencji oświatowej instytucja istniała formalnie przez cały czas, faktycznie na jej funkcjonowanie łożyła i łoży gmina z własnych środków. W chwili obecnej budżet ZOEASiP-u po zmianach to ponad 140 tys. zł, z czego 97% przeznaczają się na płace i pochodne 4 zatrudnionych w nim osób. Propozycja, aby w ramach urzędu gminy stworzyć wieloosobowe stanowisko pracy ds. finansów i oświaty, spowodowała stanowczy sprzeciw Dyrektora ZOEASiP-u, części radnych i oddziału ZNP. Biorąc pod uwagę rodzinne i osobiste koligacje nic w tym dziwnego. Nasuwa się jednak pewien wniosek. Przez cały czas funkcjonowania ZOEASiP-u w obecnej formie, większość jego oponentów wyrażała się o nim, co najmniej niewybrednie, spuszczać na gminę odpowiedzialność za bezsensowność jego utrzymywania. Kiedy doszło do otwartej dyskusji nad likwidacją, zabrakło wyraźnych głosów przemawiających za tą ideą.

Drugi krok do normalizacji to przekształcenie Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w spółkę, której udziałowcem będzie co prawda samorząd, ale de facto stanie się ona w pełni komercyjną jednostką funkcjonującą w obrocie gospodarczym. Umowna prywatyzacja Zakładu jest tematem, od którego Rada Miejska nie ucieknie, jednak próbując się go maksymalnie odciągnąć w czasie. Po co dotować firmę, która nie wypracowuje żadnego zysku, a stanowi swym istnieniem niewątpliwie obciążenie dla gminnego budżetu. Obecny status prawny nie pozwala Zakładowi na uczestnictwo w przetargach, skazując go na gminny garnuszek. Dotacja do deficytowej działalności (ponad 400 tys.) to fundament, dzięki któremu może on normalnie funkcjonować. Zmiany kierowników nic nie zmieniają, jedyną receptą są nowe ramy prawne, w jakich mógłby funkcjonować Zakład. Abstrahując od faktu, że pracownicy fizyczni utyskują na swoich biurowych kolegów, twierdząc, że muszą na nich pracować. Kto się boi prywatyzacji Zakładu? Oportuniści, dla których dobrze jest, jak jest. Zapomina się tylko o tym, że gmina nie będzie wiecznie pokrywać kosztów funkcjonowania swoich nierentownych jednostek. Jeśli, co nie daj Boże, pieniądze z rekompensaty za zlokalizowane w Różanie Krajowe Składowisko Odpadów Promieniotwórczych nagle się skończą, obudzimy się w "rzeczywistości" bez możliwości inwestycji, a ograniczymy się do patologicznego utrzymywania administracji. Czas się nad tym chyba zastanowić.

Trzeci krok do normalizacji to połączenie dwóch szkół - podstawowej i gimnazjum - w jeden zespół szkół ze wspólnym dyrektorem odpowiedzialnym za jego właściwe funkcjonowanie. Rozwiązaniem idealnym byłoby, aby stanowisko to zajmował sprawny menadżer, nie zaś nauczyciel. Z całym szacunkiem dla pedagogów, ale powinni się oni zająć nauczaniem i wychowaniem, a nie ciągłą walką o swoje partykularne finansowe interesy. W chwili obecnej mamy do czynienia z sytuacją, w której Rada Miejska musi rocznie dokładać do oświaty trzecią część budżetu, aby mogła ona normalnie funkcjonować. Dlaczego? Ano dlatego, że zamiast zatrudniać nowych nauczycieli i ograniczać godziny nadliczbowe, śrubuje się je do możliwie największego poziomu. Zysk korzystających z tego nauczycieli jest oczywisty, strata dla gminy równie oczywista. Przy zwiększeniu zatrudnienia i ograniczeniu nadliczbowek oraz godzin doraźnych, z których korzysta wąska grupa nauczycieli, można by zaoszczędzone w ten sposób środki przeznaczyć na poprawę bazy dydaktycznej szkoły, co niewątpliwie wpłynęłoby (przy odrobinie dobrej woli ze strony pedagogów) na podniesienie poziomu nauczania. Jednocześnie zmniejszono by bezrobocie wśród młodej wykształconej nauczycielskiej braci. Niestety w chwili obecnej można odnieść wrażenie, że szkoła jest dla nauczycieli a nie dla uczniów. Sytuacja ta dotyczy przede wszystkim szkoły podstawowej. Naturalnie jest to konkluzja generalna, i nie dotyczy wszystkich nauczycieli.

P.Ś.

P.S.

Liczę na zainteresowanie Czytelników (w reakcję nauczycieli nie wątpię) i ewentualne uwagi, co do słuszności przedstawionych w artykule zamierzeń. Każdy mieszkaniec ma prawo do wyrażenia swojej opinii na powyższy temat, chociażby w formie listu do redakcji Świerszcza.

**Sala gimnastyczna
Publicznej
Szkoły Podstawowej**

**TYGODNIOWY
ROZKŁAD
ZAJĘĆ
SPORTOWYCH**

SP - Szkoła Podstawowa
PG - Publiczne Gimnazjum

	Bogdan Sławiński	Teresa Opacka	Artur Grzeskowiak	Tomasz Grzeskowiak	Robert Brzuzy
Poniedziałek			15 - 18 Młodzież z miasta	18 - 18 PG dziewczęta	
Wtorek	16 - 18 SP chłopcy	14 - 16 SP dziewczęta			10 - 19 Młodzież z miasta PG chłopcy
Środa	15 - 17 SP chłopcy	14 - 15 SP dziewczęta		18 - 20 Młodzież z miasta	
Czwartek			16 - 18 PG chłopcy		10 - 20 Młodzież z miasta PG chłopcy
Piątek			17 - 19 PG chłopcy		
Sobota	9 - 12 SP chłopcy			13 - 15 PG dziewczęta	12 - 13 Młodzież z miasta PG chłopcy

BEZROBOCIE

19 marca 2003r. obradowała Komisja Opieki Społecznej, Zatrudnienia, Handlu i Usług Rady Miejskiej w Różaniu. Pod kierunkiem Przewodniczącego Komisji - Janusza Skierkowskiego wypracowano następujące propozycje do programu likwidacji bezrobocia na terenie miasta i gminy Różan.

1. Poczynione zostały kroki w celu zatrudnienia osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy, a mianowicie:
a) w roku 2002 na terenie Gminy zatrudnionych zostało 17 osób w tym:

- 6 osób - pierwsza praca,
- 6 osób na pracach interwencyjnych,
- b) w 2003 roku na terenie Gminy zatrudnionych zostało 17 osób, w tym:
  - 2 osoby do informacji o Unii Europejskiej (do końca czerwca),
  - 5 osób na prace interwencyjne - opiekunki domowe (do końca kwietnia),
  - 6 osób na prace interwencyjne z programu Agroalternatywa "Mazowsze 2002-2003" do 20 kwietnia,
  - 4 stażystów do końca kwietnia.

fot. J. Chojnowski

2. Burmistrz Gminy i Kierownicy jednostek organizacyjnych dokonały przeglądu kadr w celu ustalenia osób, które mogłyby przejść na emeryturę lub wcześniejszą emeryturę.

3. Kierownik ZGKiM do końca marca br. opracuje plan zatrudnienia osób bezrobotnych z terenu Gminy przy pracach związanych z budową chodników w mieście.

4. Burmistrz Gminy w rozmowach z wykonawcą hali sportowej będzie nakłaniał wykonawcę do zatrudniania bezrobotnych z terenu Gminy Różan do prostych prac budowlanych.

5. Burmistrz Gminy opracuje propozycje dla inwestorów i zamieści je na stronie internetowej.

Drugim punktem obrad było omówienie i przyjęcie harmonogramu realizacji inwestycji w gminie Różan na rok 2003.

OŚWIATA

Dnia 17 marca br. odbyło się posiedzenie Komisji Oświaty, Kultury, Zdrowia i Sportu, której przewodniczył Marek Józwik. Tematem obrad było sprawozdanie z działalności Zespołu Obsługi Ekonomiczno - Administracyjnego Szkół i Przedszkola oraz informacja dyrektorów szkół i przedszkola na temat problemów dydaktyczno - wychowawczych. Dyrektor Przedszkola Samorządowego poinformowała komisję o wypisywaniu podopiecznych z zajęć, jakie są prowadzone. Decyzje takie rodzice podejmują nie ze względu na złą opiekę czy złe wyżywienie, ale ze względu na brak środków finansowych ze strony rodziców, aby uiścić opłaty z tytułu uczęszczania ich pociech do przedszkola. Dyrektorzy szkół zgłaszali swoje propozycje na temat inwestycji, jakie należy poczynić w szkołach. Informowali o warunkach lokalowych, braku stołówek w Publicznym Gimnazjum. W trosce o bezpieczeństwo uczniów, dyrektor gimnazjum zasugerowała zatrudnienie ochroniarza.

Dyrektor ZOEASiP przedstawił harmonogram dowozu i odwozu uczniów. Członkowie komisji po wysłuchaniu informacji, zadawali pytania na temat zatrudnienia nauczycieli, godzin nadliczbowych i ich wymiaru, osiągnięć dzieci i młodzieży w konkursach i zawodach sportowych. Kolejnym tematem rozważań komisji był problem likwidacji ZOEASiP. Przewodniczący komisji Marek Józwik w wyniku dyskusji zarządził głosowanie nad wnioskiem Piotra Świderskiego, aby na następne posiedzenie komisji burmistrz przygotował i przedstawił koszty obecnie funkcjonującego ZOEASiP i symulację kosztów ewentualnego przyszłego referatu ds. oświaty łącznie z ilością osób zatrudnionych i obowiązkami, które przejmie na siebie. Informacje takie pozwolą na racjonalne podjęcie decyzji w tej sprawie.

Dwie komisje

17 marca 2003r. o godz. 13⁰⁰ w Starostwie Powiatowym w Makowie Maz. spotkały się dwie Komisja Oświaty i Kultury Rady Powiatu oraz Komisja Oświaty, Kultury, Zdrowia i Sportu Rady Miejskiej Różana. Przedmiotem obrad obu komisji było, jak to ciekawie ujęto, wyrażenie opinii na temat "częściowej likwidacji Zespołu Szkół w Różaniu". Dla niezorientowanych wyjaśnię, iż jak wszyscy twier-

dzą, nie chodzi o likwidację ZS, a tylko o nieszczęsny internat z pominięciem stołówki, która ma nadal funkcjonować. Obrady rozpoczął przewodniczący komisji Rady Powiatu Lech Gołębiowski, który po powitaniu wszystkich gości oddał głos Staroście Powiatu Makowskiego Panu Kazimierzowi Białobrzewskiemu. Starosta oświadczył, iż głównym powodem likwidacji internatu są względy ekonomiczne. Z roku na rok maleje liczba uczniów korzystających z internatu. Dotowanie i utrzymywanie czegoś, co nie rodzi perspektyw na rozwój w przyszłości, nie ma sensu. Oszczędności, jakie można poczynić przez likwidację internatu, przeznaczyć można by na inwestycje związane bezpośrednio z młodzieżą i poziomem nauki, np. podział klas na grupy, nowe sale komputerowe itd. W naświetleniu sprawy na wyżej wymieniony temat pomagał wicestarosta Janusz Gójski. Jeżeli chodzi o pozostałych członków komisji to stwierdzić należy, że nie mieli nic do powiedzenia w tej sprawie. Być może uwierzyli, iż wszystkie argumenty przedstawione wcześniej przez obu starostów, są jasne i zasadne.

Po wysłuchaniu argumentów strony powiatu do dyskusji włączyli się radni różańscy. Pan Krzysztof Cieślak próbował dowiedzieć się od skarbnika urzędu powiatowego, jakie są koszty utrzymania internatu i jakie będą oszczędności po jego likwidacji. Pan Marek Józwiak pytał, dlaczego nie traktuje się wszystkich jednakowo i nie bierze się pod uwagę internatu w Makowie Maz., gdzie na 100 miejsc jest 17 uczniów w internacie, a tylko w Różanie i Krasnosielcu. Pan Andrzej Wasielewski stwierdził, że dla oszczędności 40 tys. zł likwidacja internatu w Różanie nie jest zasadna i przedwczesna. Pan Janusz Skierkowski zwrócił uwagę, aby w miarę możliwości promować Zespół Szkół w Różanie, pomyśleć o nowych atrakcyjnych kierunkach, które przyczyniłyby się do zwiększenia zainteresowania szkołą, a tym samym do korzystania z internatu. Pan Piotr Świdorski zauważył, że z informacji, jakie przedstawiono wynika, iż koszt utrzymania internatu w Różanie na rok 2003 to kwota 93 754 tys. zł z czego 53 279 tys. zł to subwencja państwowa, a 40 475 tys. zł dokłada powiat, a zatem - gdy internat zostanie zlikwidowany, zmniejszy się subwencja, a więc budżet starostwa w Makowie Maz. nie zyska, lecz straci 12 804 tys. zł. Dla porównania koszty utrzymania internatu w Krasnosielcu w 2003 to kwota 153451 tys. zł, z czego 41862 tys. zł to subwencja, a 111589 tys. zł finansuje powiat. Utrzymanie jednego wychowanka w internacie w Różanie w roku 2003 to kwota 6697 zł, a w internacie w Krasnosielcu 13950 zł. Kosztów utrzymania internatu w Makowie Maz przedstawić nie można, gdyż dane jakie zostały zaprezentowane, dotyczą tylko internatu w Różanie i Krasnosielcu. Pani dyrektor ZS w Różanie Ilona Chmielewska poinformowała, iż brak uczniów korzystających z internatu to efekt reformy systemu oświaty, który sprawił brak jednego roku w naborze oraz decyzje rodziców, którzy wysyłają dzieci na prywatne stancje. Obecnie z internatu w Różanie korzysta 15 uczniów przy czteroosobowej obsłudze, a w Krasnosielcu 11 osób przy dziewięcioosobowej obsłudze. Jak twierdzą starostowie likwidacja internatu w Różanie, nie spowoduje zwolnień pracowników.

Na zakończenie przewodniczący Komisji Oświaty, Kultury, Zdrowia i Sportu Rady Miejskiej w Różanie Marek Józwiak podziękował za zaproszenie i debatę, ale jednocześnie podkreślił, że argumentacja, jaka została przedstawiona, nie zmienia stanowiska Rady Miejskiej w Różanie.

Z ostatniej chwili: Likwidacja internatu w Różanie została odroczone.

J. Chojnowski

Stanowisko Rady Miejskiej w Różanie wyrażające negatywną opinię wobec przyjęcia przez Radę Powiatu w Makowie Mazowieckim w dniu 13 lutego 2003 r. uchwały w sprawie wyrażenia zamiaru częściowej likwidacji Zespołu Szkół w Różanie

Rada Miejska w Różanie wyraża swój stanowczy sprzeciw w związku z zamiarem częściowej likwidacji Zespołu Szkół w Różanie

polegającej na likwidacji internatu. Jesteśmy przekonani, że podana w uzasadnieniu argumentacja "umożliwienia prowadzenia racjonalnej gospodarki finansowej powiatu", jako powód likwidacji internatu, jest chybiona. Faktyczne ograniczenie kosztów funkcjonowania tej placówki będzie niewielkie i pozorne. Ponadto zdaniem Rady Miejskiej w Różanie przedmiotowa uchwała jest sprzeczna z podanym w jej podstawie prawnej art.59 ust.2 ustawy o systemie oświaty (Dz.U.z 1996r. Nr67, poz.329 z późn.zm.)

Jednocześnie zwracamy uwagę, że likwidacja internatu zamknie Zespołowi Szkół w Różanie drogę rozwoju i ograniczy możliwości edukacyjne uczniów spoza terenu gminy i powiatu. Polityka oświatowa prowadzona przez powiat makowski w tym zakresie, uderza bezpośrednio w społeczność lokalną.

Jesteśmy zaniepokojeni działaniami Rady Powiatu w Makowie Mazowieckim zmierzającymi do marginalizacji gmin wchodzących w skład powiatu, w szczególności zaś miasta i gminy Różan. Tym samym wzywamy do wycofania się z projektu częściowej likwidacji Zespołu Szkół w naszym mieście. Dalsze tego typu gesty mogą w konsekwencji doprowadzić do rozpoczęcia przez gminę Różan procedury, zmierzającej do zmiany przynależności terytorialnej i odłączenia się od powiatu makowskiego.

Mając powyższe na uwadze, zwracamy się także do Kuratorium Oświaty w Warszawie Delegatury w Ostrołęce Ostrołęce o wydanie negatywnej opinii w sprawie przedmiotowej uchwały.

Przewodniczący
Rady Miejskiej w Różanie
Piotr Świdorski

cd.ze str.1

Relacje burmistrz - rada miejska

Kompetencje rady gminy dotyczące burmistrza

Do właściwości rady gminy należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania gminy, o ile ustawy nie stanowią inaczej. Przy czym do wyłącznej właściwości należy m.in.:

- ustalanie wynagrodzenia burmistrza, stanowienie o kierunkach jego działania oraz przyjmowanie sprawozdań z jego działalności,
- powoływanie i odwoływanie skarbnika gminy, który jest głównym księgowym budżetu, oraz sekretarza gminy - na wniosek burmistrza,
- uchwalanie budżetu gminy, rozpatrywanie sprawozdania z wykonania budżetu oraz podejmowanie uchwały w sprawie udzielenia lub nieudzielenia absolutorium z tego tytułu,
- podejmowanie uchwał w sprawach majątkowych gminy, przekraczających zakres zwykłego zarządu, dotyczących:
- określania zasad nabycia, zbycia i obciążenia nieruchomości gruntowych oraz ich wydzierżawiania lub najmu na okres dłuższy niż trzy lata, jeżeli ustawy szczególne nie stanowią inaczej; do czasu określenia zasad, burmistrz może dokonywać tych czynności wyłącznie za zgodą rady gminy,
- emitowania obligacji oraz określania zasad ich zbywania, nabywania i wykupu przez burmistrza,
- ustalania maksymalnej wysokości pożyczek i kredytów krótkoterminowych zaciąganych przez burmistrza w roku budżetowym,
- określania zasad wnoszenia, cofania i zbywania udziałów i akcji przez burmistrza,
- tworzenia, likwidacji i reorganizacji przedsiębiorstw, zakładów i innych gminnych jednostek organizacyjnych oraz wyposażania ich w majątek,
- ustalania maksymalnej wysokości pożyczek i poręczeń udzielanych przez burmistrza w roku budżetowym,
- określanie wysokości sumy, do której burmistrz może samodzielnie zaciągać zobowiązania.

Jak widać, rada jest w stanie skutecznie kontrolować burmi-

strza poprzez m.in. decydowanie o jego wynagrodzeniu, obsadzie personalnej stanowisk związanych z realizacją budżetu przez burmistrza, gospodarowanie nieruchomościami, dysponowanie majątkiem gminy oraz decydowanie o losach gminnych jednostek organizacyjnych. Łatwo zatem wyobrazić sobie sytuację, w której rada określi burmistrzowi np. inny limit poręczeń czy też odmienne zasady wydzierżawiania i najmu nieruchomości, niż on proponował.

W celu kontroli działalności burmistrza (a także gminnych jednostek organizacyjnych oraz jednostek pomocniczych) rada gminy powołuje komisję rewizyjną. W jej skład wchodzi radni, w tym przedstawiciele wszystkich klubów, z wyjątkiem przewodniczącego i wiceprzewodniczących. Komisja rewizyjna opiniuje wykonanie budżetu gminy i występuje z wnioskiem do rady gminy w sprawie udzielenia lub nieudzielenia absolutorium burmistrzowi. Wniosek w sprawie absolutorium podlega zaopiniowaniu przez regionalną izbę obrachunkową.

Kompetencje burmistrza.

Burmistrz może w drodze zarządzenia powołać i odwołać swoich zastępców. Nie są oni zatem uzależnieni od rady, a jedynie od burmistrza. Funkcja burmistrza oraz jego zastępcy podlega ograniczeniu w zakresie łączenia jej z innymi funkcjami, zarówno pochodzącymi z wyboru, jak i mianowania lub powołania. Nie można zatem łączyć jej m.in. z członkostwem w organach jednostek samorządu terytorialnego (radzie gminy, powiatu, sejmiku województwa), w tym w gminie, w której jest się burmistrzem lub jego zastępcą.

Burmistrz pozostaje pracownikiem urzędu gminy. Jego stosunek pracy powstaje na podstawie wyboru, a wynagrodzenie określa rada gminy, z zachowaniem zasad ustalonych w rozporządzeniu Rady Ministrów. Maksymalne wynagrodzenie burmistrza nie może przekroczyć w ciągu miesiąca, łącznie z dodatkiem za wieloletnią pracę, siedmiokrotności kwoty bazowej określonej w ustawie budżetowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe na podstawie przepisów ustawy z 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. nr 110, poz. 1255 i z 2000 r. nr 19, poz. 239). Burmistrz wykonuje także wszelkie czynności w zakresie prawa pracy (w tym także wyznacza rzecznika dyscyplinarnego) w stosunku do zastępcy burmistrza, sekretarza i skarbnika gminy (z wyjątkiem ich powołania), kierowników gminnych jednostek organizacyjnych oraz pracowników urzędu gminy. Zastępcy, sekretarz i skarbnik gminy pozostają w stosunku pracy nawiązanym na podstawie powołania.

Burmistrz kieruje sprawami bieżącymi gminy i reprezentuje ją na zewnątrz. Nadaje także - w formie zarządzenia - regulamin organizacyjny urzędowi gminy. W dalszym ciągu burmistrz może upoważnić swoich zastępców lub innych pracowników urzędu gminy do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu administracji publicznej w imieniu burmistrza. Będą to decyzje wydane przez burmistrza, mimo iż inne osoby działały w jego imieniu. Burmistrz uzyskał także możliwość wydawania przepisów porządkowych w formie zarządzenia w sprawach niecierpiących zwłoki. Zarządzenie takie podlega zatwierdzeniu na najbliższej sesji rady gminy. W przypadku odmowy zatwierdzenia bądź nieprzedstawienia do zatwierdzenia na najbliższej sesji rady - traci ono moc. Rada gminy określa termin utraty jego mocy obowiązującej.

Konsekwencją jednoosobowej odpowiedzialności burmistrza w sferze publicznoprawnej jest rozciągnięcie tej zasady na sferę stosunków cywilnoprawnych. Oświadczenie woli w imieniu gminy w zakresie zarządu mieniem składa jednoosobowo burmistrz albo działający na podstawie jego upoważnienia - zastępca samodzielnie albo wraz z inną upoważnioną przez burmistrza osobą. Jednak - jak wskazano wyżej - w wielu sprawach przekraczających zakres zwykłego zarządu burmistrz jest zobligowany do uzyskania zgody rady gminy. Także burmistrz powołuje kierowników jednostek organizacyjnych gminy nieposiadających osobowości prawnej (jakkolwiek rada może np. zarządzić ich likwidację). Spoczywa na nim również obowiązek przygotowania i przedstawienia radzie gminy do zatwierdzenia projektu budżetu, a po jego uchwaleniu ogłoszenie uchwały budżetowej oraz informowanie mieszkańców gminy o założeniach projektu bu-

dżetu, kierunkach polityki społecznej i gospodarczej oraz wykorzystywaniu środków budżetowych.

Konsekwencją powołanych zapisów jest przyjęcie przez burmistrza odpowiedzialności za prowadzenie gospodarki finansowej gminy.

Burmistrz obowiązany jest do przedłożenia wojewodzie uchwał rady gminy w ciągu 7 dni od dnia ich podjęcia. W takim samym czasie przedkłada regionalnej izbie obrachunkowej uchwałę budżetową, uchwałę w sprawie absolutorium oraz inne uchwały rady gminy i zarządzenia burmistrza objęte jej zakresem nadzoru. Krótszy termin obowiązuje w stosunku do aktów ustanawiających przepisy porządkowe. Muszą być bowiem przekazane w ciągu 2 dni od ich ustanowienia.

Oczywiście burmistrz w dalszym ciągu podlega także przepisom ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne (Dz.U. nr 106, poz. 679 z późn. zm.).

Wpływ burmistrza na przedmiot uchwał

Chociaż burmistrz nie może być radnym, to jednak ma wpływ na przedmiot obrad rady gminy. Na jego wniosek przewodniczący rady gminy obowiązany jest zwołać sesję w ciągu 7 dni od dnia złożenia wniosku. Także na wniosek burmistrza przewodniczący rady gminy jest obowiązany wprowadzić do porządku obrad najbliższej sesji projekt uchwały, jeżeli wpłynął on do rady gminy co najmniej 7 dni przed dniem rozpoczęcia sesji rady.

Wpływ burmistrza na sytuację prawną radnych

Jak wykazano, burmistrz pełni rolę pracodawcy dla osób zatrudnionych w urzędzie gminy. Musi zatem pamiętać, iż nie wolno mu zatrudnić radnego ani powierzyć mu do wykonania jakiegokolwiek zadań w drodze umów cywilnoprawnych. Radni nie mogą być bowiem zależni finansowo - nawet pośrednio - od burmistrza. Z tych samych względów radny nie może pełnić funkcji kierownika gminnej jednostki organizacyjnej oraz jego zastępcy.

Odmienne sytuacja dotyczy osób, które były już zatrudnione w urzędzie gminy lub gminnych jednostkach organizacyjnych (jako kierownik lub zastępca) w chwili wyboru na radnego. Osoby takie przed przystąpieniem do wykonywania mandatu obowiązane są złożyć wniosek o urlop bezpłatny w terminie 7 dni od dnia ogłoszenia wyników wyborów przez właściwy organ wyborczy. Urlop jest udzielany na okres sprawowania mandatu oraz 3 miesięcy po jego wygaśnięciu. Brak wniosku urlopowego jest równoznaczny ze zrzeczeniem się mandatu.

Radni są także obowiązani złożyć przewodniczącemu rady gminy oświadczenie o swoim stanie majątkowym, zawierające przede wszystkim informacje o zasobach pieniężnych, nieruchomościach, udziałach i akcjach w spółkach prawa handlowego oraz o nabyciu od Skarbu Państwa, innej państwowej osoby prawnej, gminy lub związku międzygminnego mienia, które podlegało zbyciu w drodze przetargu, a także dane o prowadzeniu działalności gospodarczej oraz dotyczące zajmowania stanowisk w spółkach prawa handlowego. Oświadczenie powinno zawierać informacje dotyczące majątku objętego wspólnością majątkową małżeńską. Analogiczne oświadczenie przewodniczący rady gminy składa na ręce burmistrza.

Modelowe rozwiązania

Jak widać, model demokracji gminnej powoli zmierza ku modelowi podziału władzy uchwałodawczej i wykonawczej poprzez system ich rozdzielenia, a nie powiązania (choć z wyjątkami). Mimo to - jak pisano wyżej - taki rozdział nie oznacza braku wzajemnego wpływu obu organów gminy na własną pracę. Choć ich zadania są ściśle rozgraniczone, to ustawodawca przewidział wiele sytuacji, gdy będą one skazane na współpracy.

Na podstawie tekstu Cezarego Grzybowskiego
Gazeta Samorządu i Administracji
K.Kruszewski

A. Wasielewski

IV MISTRZOSTWA MIASTA I GMINY RÓŻAN W TENISIE STOŁOWYM

15.03.2003

W mistrzostwach uczestniczyło 162 zawodników. Mecze rozgrywano w 6 kategoriach wiekowych dla dziewcząt i kobiet oraz w 8 kategoriach wiekowych dla chłopców i mężczyzn. Organizatorami turnieju był Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Upowszechniania Kultury, Uczniowski Parafialny Klub Sportowy "Victoria" oraz Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W otwarciu mistrzostw oprócz zawodników, zawodniczek i nauczycieli uczestniczyli v-ce prezes Polskiego Związku Tenisa Stołowego Marek Wnuk, burmistrz Różana Jerzy Parciński, dyrektor GOUK Janusz Chojnowski, dyrektor Publicznego Gimnazjum Anna Kurlanda oraz vice dyrektor Publicznej Szkoły Podstawowej Hanna Łozińska-Rybacka. Podczas ceremonii otwarcia minutą ciszy uczczono pamięć zmarłego 1 marca długoletniego nauczyciela wychowania fizycznego, prekursora tenisa stołowego w Różaniu pana Piotra Rybackiego. W tym roku, by czynnie uczestniczyć w mistrzostwach, należało dokonać wpisu w wysokości 5 zł, które zostało przekazane w ramach akcji charytatywnej dla chorych chłopców Kamila i Daniela. Każdy z uczestników otrzymał pamiątkową koszulkę. Zwycięzcy otrzymali złote, srebrne i brązowe medale oraz nagrody rzeczowe, które wręczał burmistrz Różana Jerzy Parciński, przewodniczący Rady Miejskiej Piotr Świdorski oraz dyrektor GOUK Janusz Chojnowski.

Charakterystycznym elementem tegorocznych mistrzostw był duży poziom gry zawodników. Można zaobserwować, iż z roku na rok jest on coraz większy. Trzeci raz z kolei tytuł mistrza wywalczył Mariusz Napiórkowski uczeń klasy V. Specjalne nagrody "odkrycie roku" otrzymali: Płodzich Damian uczeń kl.III oraz Załęski Robert z kl. IV, które ufundował Gminny Ośrodek Upowszechniania Kultury. Najwięcej w tenisa stołowego grają w Załuziu i w Chelstach.

fot.Kruszewski

fot.Kruszewski

Grupa I dziewcząt i kobiet

Klasy I-III

- 1 miejsce Dominika Kurlanda
- 2 miejsce Anna Malicka
- 3 miejsce Anna Sławińska

Klasy IV

- 1 miejsce Sylwia Budelewska
- 2 miejsce Katarzyna Mroczkowska
- 3 miejsce Joanna Złotkowska

Klasy V

- 1 miejsce Joanna Słowikowska
- 2 miejsce Anna Słowikowska
- 3 miejsce Patrycja Niedźwiecka

Klasy VI

- 1 miejsce Katarzyna Niedźwiecka
- 2 miejsce Katarzyna Sawicka
- 3 miejsce Julia Soin

Klasy gimnazjalne

- 1 miejsce Paulina Cychowska
- 2 miejsce Olga Witkowska
- 3 miejsce Anna Sasin

Grupa wiekowa kobiet

- 1 miejsce Małgorzata Chelchowska
- 2 miejsce Małgorzata Bialik
- 3 miejsce Elżbieta Grześkiewicz

Grupa II chłopców i mężczyzn

Klasy I-III

- 1 miejsce Damian Płodzich
- 2 miejsce Adrian Kot
- 3 miejsce Arkadiusz Stokowski

Klasy IV

- 1 miejsce Łukasz Chelchowski
- 2 miejsce Robert Załęski
- 3 miejsce Jacek Witkowski

Klasy V

- 1 miejsce Mariusz Napiórkowski
- 2 miejsce Jacek Załęski
- 3 miejsce Marek Chojnowski

Klasy VI

- 1 miejsce Kamil Tarasiewicz
- 2 miejsce Piotr Sławiński
- 3 miejsce Sebastian Malicki

Klasy gimnazjalne

- 1 miejsce Rafał Pielach
- 2 miejsce Mariusz Brzuzy
- 3 miejsce Mariusz Mazuruk

Grupa wiekowa 17 - 20 lat

- 1 miejsce Jarosław Sasin
- 2 miejsce Przemysław Wasiński
- 3 miejsce Łukasz Suski

Grupa wiekowa 21 - 35 lat

- 1 miejsce Tomasz Rudnicki
- 2 miejsce Robert Brzuzy
- 3 miejsce Artur Grześkiewicz

Grupa wiekowa powyżej 35 lat

- 1 miejsce Witold Prusik
- 2 miejsce Bogusław Sławiński
- 3 miejsce Dariusz Budelewski

DZIECKO I KOMPUTER. ZALETY I WADY.

mgr Jolanta Kępka

Na przestrzeni ostatnich lat w wielu naszych domach zagrościł komputer. Jest on nie tylko wykorzystywany przez dorosłych, najczęściej jako pomoc czy niezbędny atrybut ich pracy zawodowej lub jako narzędzie poznania świata. Także duża ilość dzieci ma kontakt z komputerem, podobnie jak z wieloma urządzeniami znajdującymi się wokół nich, od najwcześniejszych lat życia. Obcowanie z komputerem ma wiele zalet. Nie da się ukryć, że zbyt wczesne i niekontrolowane korzystanie z komputera, może nieść ze sobą także wiele zagrożeń. Poniżej przedstawiam zalety i wady pracy z komputerem.

Zalety

- Komputer jest doskonałym narzędziem pomagającym w edukacji i rozwoju dziecka. Prawidłowy dobór programów edukacyjnych, może ułatwić dziecku zdobywanie wiedzy i kształtowanie wielu umiejętności takich jak logiczne myślenie, kojarzenie faktów, wytrwałość, cierpliwość, szybkie i celne podejmowanie decyzji. Odpowiednio dobrane programy pomagają rozwijać spostrzegawczość, zręczność, sprawność manualną, refleks oraz podzielność uwagi.
- Kontakt z komputerem mogą mieć już dzieci w wieku przedszkolnym. Można go wykorzystać jako doskonałe narzędzie kształcenia i rozwoju.
- Dostęp do internetu pozwala dziecku na zdobywanie szerokiej wiedzy z różnych dziedzin nauki w przyjemny sposób (surfowanie po stronach), może również poznać np. życie czy drogę do sławy swoich największych idoli.
- Powoli umiejętność obsługi komputera i posługiwania się podstawowym oprogramowaniem stanie się na rynku pracy oczywistością. Dzięki tej umiejętności dziecko, w przyszłości jako osoba dorosła, będzie mogło znaleźć ciekawą pracę.
- Dzięki komputerowi (odpowiednim grom czy programom) dziecko może się zrelaksować, uspokoić, odpocząć, miło spędzić czas. Po takim relaksie jest później wesołe przez resztę dnia. Zaletą jest także to, że dziecko znajduje się pod stałą opieką rodziców.
- Specjalne czaty pozwalają na poznanie nowych przyjaciół, z obszaru całej Polski. Dziecko poczuje się pewniej, wiedząc, że ma przyjaciół.
- Trudno nie docenić roli rewolucji, jaką wprowadziły komputery w świat dzieci niepełnosprawnych z poważnymi porażeniami kończyn oraz zaburzeniami mowy i słuchu. Dobierając indywidualnie dla każdego takiego dziecka urządzenie peryferyjne, komputer może stać się dla nich narzędziem porozumiewania się i kształcenia, a w przyszłości wykonywania pożytecznego społecznie zawodu, co wiąże się z dowartościowaniem i możliwością usamodzielnienia się osoby niepełnosprawnej.

Wady

- Zabawa przy komputerze nie powinna być podstawową formą spędzania czasu wolnego przez dziecko. Może to spowodować zerwanie więzi i kontaktu dziecka z rówieśnikami lub członkami rodziny, jak także zaniechania nauki i obowiązków.
- Komputer może wywoływać w dziecku agresję i zachowania destrukcyjne spowodowane nieodpowiednimi dla niego grami, które spro-

wadzą się często do zabijania, strzelania, brutalnego bicia i bezzmysłowego niszczenia.

- Zagrożenia wynikające z niekontrolowanego dostępu do internetu, który jest skarbnicą wszelkiej wiedzy i informacji, może stać się zagrożeniem podatnej na manipulacje niedojrzałej psychiki dziecka. Myślę tu o stronach internetowych zawierających treści erotyczne, brutalne, nawołujące do rasizmu itd.
- Anonimowość i brak hamulców przy komputerze i w sieci często powodują zachowania nieetyczne. Np. grzeczna i dobra uczennica rozmawiająca z kimś poprzez sieć, wypływa z siebie stek okropnych przekleństw, których nigdy nie odważyłyby się powiedzieć na głos nawet sama przed sobą.
- Komputer nie tylko oddziałuje na psychikę dziecka, ale także na jego zdrowie (w bardzo dużym stopniu). Spędzanie długiego czasu przed komputerem powoduje: pogłębianie wad postawy, skrzywień kręgosłupa, zmęczenie oczu, a po dłuższym czasie nawet krótkowzroczność.
- Po upływie jakiegoś czasu dziecko woli żyć w wirtualnym świecie. Stopniowo coraz mniej czasu spędza z kolegami. Rzadko inicjuje zabawy ruchowe, nie interesują go zajęcia plastyczne ani zabawa np. klockami, za to potrafi przesiedzieć przed monitorem długie godziny. Dziecko takie powoli traci umiejętność nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, zawiązywania nowych przyjaźni, budowania i kształtowania więzi uczuciowej z najbliższymi. Nie odczuwa wręcz potrzeby kontaktu z realnymi przyjaciółmi, woli ich szukać w świecie wirtualnym. Powoli odrywa się od rzeczywistości i przenosi w świat fikcji. Zaczyna uzależniać się od komputera.

Komputer, jak wszystko co nas otacza, może być wspaniałym narzędziem rozwoju i źródłem radości - lub nieumiejętnie używany, przyczyną problemów. Czym będzie dla naszych dzieci, zależy w dużej mierze od nas samych.

cd.ze str.1

CZY UNIA EUROPEJSKA "PUŚCI Z TORBAMI" POLSKIEGO ROLNIKA ?

- **dotaty wyrównawcze** dla obszarów o niekorzystnych warunkach gospodarowania - wsparcie udzielane będzie w formie corocznych dotacji. Ich wysokość zależy od "stopni trudności terenu" i waha się od 56 do 113 euro na hektar.
- **program rolno - środowiskowy** - wsparcie obejmuje:
  - ochronę różnorodności biologicznej obszarów rolnych,
  - ochronę środowiska przyrodniczego krajobrazu,
  - rolnictwo ekologiczne,
  - ochronę zasobów genetycznych w rolnictwie.
- **zalesianie gruntów** - wsparcie obejmuje takie płatności jak:
  - dotację na zalesienie - od 3400 do 6200 zł/ha,
  - premię pielęgnacyjną - od 400 do 1800 zł/ha,
  - premię zalesieniową - 600 zł/ha,
  - ochrona przed zwierzętami - od 570 do 1800 zł/ha

Więcej informacji na temat wejścia Polski do Unii Europejskiej udzieli Państwu **GMINNY PUNKT INFORMACJI EUROPEJSKIEJ URZĘDU MIASTA I GMINY RÓŻAN**

Pokój numer 42 od poniedziałku do piątku. Tel. 7669005 wew.35
Pytania prosimy również kierować na adres redakcji „Świerszcza Różańskiego”. Postaramy się w kolejnych numerach dostarczyć jak najwięcej informacji na interesujące Państwa zagadnienia związane z Unią Europejską.

Red. naczelny - Janusz Chojnowski, Krzysztof Kruszewski (tamane, skład) Współpracują: Beata Zygmunt, Jan M. Żytowiecki, Wiesław Łaskarzewski.

Adres redakcji: 06-230 Różan, ul.Mickiewicza 1Siedziba redakcji i biuro ogłoszeń: 06-230 Różan, ul.Mickiewicza 1, tel. 7669042
Tekstów niezamawianych redakcja nie zwraca, a także zastrzega sobie prawo ich skracania i zmian. Za treść ogłoszeń red. nie odpowiada.

Wydawca druk i skład: Gminny Ośrodek Upowszechniania Kultury w Różanie im. Józefa Piłsudskiego.

e-mail: dkrozan@poczta.onet.pl

Bocian biały

Na świecie żyje około 160 000 bocianów białych, z czego w Polsce gniazduje ponad 41000 tych ptaków. Co 4 bocian ma więc swoje gniazdo w Polsce. Polskę można, więc nazwać królestwem bocianów.

Bocian stanowi swego rodzaju wskaźnik jakości środowiska. Występuje tam gdzie przyroda nie została drastycznie przekształcona. Jeśli wycofuje się z jakiegoś terenu oznacza to spadek jego walorów przyrodniczych. W bieżącym roku przypada jubileusz 75-lecia Ligi Ochrony Przyrody, którego głównym celem jest utworzenie bocianiego rezerwatu we wsi Kłopot nad Odrą jest to 2 miejsce w Polsce obok wsi Żywkowo gdzie występuje najliczniejsze skupisko bocianów. Bocian biały jest gatunkiem chronionym.

Polskie Towarzystwo Przyjaciół przyrody "pro Natura" dzięki wsparciu fundacji Eko-Fundusz od 1994 roku realizuje program ochrony bociana białego. Od 1997 roku program został włączony do międzynarodowych działań na rzecz ratowania bociana białego.

Ochrona bociana białego przez młodzież z Różana

Celem programu jest:

- uaktywnienie młodych ludzi poprzez obserwację przyrody i podejmowanie działań na rzecz jej ochrony
- zbieranie informacji o stanie populacji bociana białego w Polsce.
- uwrzliwianie na piękno przyrody

Szkolne koło LOP działające przy Zespole Szkół w Różaniu pod opieką mgr M. Czartoryskiej przy współudziale uczniów oraz nauczycieli czynnie włączyło się w realizację tego programu. Wykonano 2 główne zadania.

Pierwsze polegało na przeprowadzeniu inwentaryzacji gniazd bocianów w najbliższej okolicy. Uczniowie dokonali przeglądu miejscowości w gminie Różan gdzie znajdują się gniazda.

Drugie zadanie dotyczyło opisu żerowisk bocianów. Po wykonaniu zadań i podsumowaniu wyników został sporządzony raport i odesłany do siedziby Polskiego Towarzystwa Przyjaciół Przyrody "pro-Natura" we Wrocławiu. W celu włączenia otrzymanych wyników do ogólnopolskiej bazy danych o tym gatunku u porównanie kondycji naszych bocianów z sytuacją ogólnopolską.

Efektom naszych działań było również włączenie się w odbudowanie dwóch gniazd zlokalizowanych we wsi Chełsty oraz w Różanie, które były zagrożone zawaleniem się gdyż znajdowały się na starych, spróchniałych drzewach.

Program ochrony bociana białego jest programem otwartym. Zdajemy sobie sprawę, że nasze wyniki mogą być niepełne. Dlatego wszyscy, którzy chcieliby uzupełnić nasze dane dotyczące gniazd bocianów, ich lokalizacji, położenia gniazda jak też stanu gniazda, odległości od zabudowań w gminie Różan prosimy o kontakt.

Szkolne Koło Ligi Ochrony Przyrody Zespołu Szkół
06-230 Różan ul. Warszawska 42
Opiekun koła Maria Czartoryska

Taxi

- tanie
- szybko
- bezpiecznie

Radosław Napiórkowski

Tel. kom. 7 603 518 206
adres: 1039796-06-00

Usługi stolarskie

Edward Chojnowski
Różan
ul. Kościuszki 9a

Tel. 7688027

**SKLEP I SERWIS
TV-SAT-AUDIO-VIDEO**

Komputery i Akcesoria
Stanisław Kujawa

ul. Kilińskiego 18
06-230 Różan
tel. sklep 7669-134
tel. serwis 7679-006
kom. 0-501-399-096
e-mail: stanislaw.kujawa@xf.wp.pl